

Oponentský posudek:

Hodnocená bakalářská práce: Ondřej Vecek: *Konstrukce identity Západu v období ruské agrese vůči Ukrajině na příkladu vybraných českých médií*, 2023, rkp 58 stran

Univerzita, fakulta, institut: Katedra kulturních a náboženských studií, PdF UHK

Studijní obor: Transkulturní komunikace

Vedoucí práce: Mgr. Petr Macek, Ph.D.

Oponent práce Lukáš de la Vega Nosek, Ph.D.

Hodnocení vedoucího práce:

Originálnost a vhodnost tématu: **D**

Myšlenkové zpracování, invence: **E**

Metoda práce: **E**

Formální zpracování práce: **D**

Stylistické a gramatické zpracování práce: **E**

Návrh na výsledné hodnocení:

Otázka k obhajobě: *Vaši práci považuji za velmi slabou, abych ji doporučil k obhajobě, očekávám odpověď na následující otázku: ve své práci jste měl využít alespoň dvou metodologických postupů. Jeden v první teoretické části (např. interpretace odborné literatury), druhý v druhé praktické části (nějaký typ analýzy médií). Mě se zdá, že užíváte jen jeden, a to ještě velmi povrchní, nepřesný, spíše deskriptivní, než analytický.*

Ještě jednou, pomalu a jasně mi vysvětlete prosím, jak by nějaký jiný badatel měl postupovat, když chce psát vědeckou práci na téma: Konstrukce identity Západu v období ruské agrese vůči Ukrajině na příkladu vybraných českých médií.

Podrobně:

I) Originálnost a vhodnost tématu (navržené hodnocení D)

Téma předkládané bakalářské práce je vysoce zajímavé, ovšem dle mého názoru příliš náročné. Jenom samotná otázka konstruování identity je vysoce interpretačně náročné. Dále téma definování Západu je extrémně klíčové a náročné. Časově si autor vybral studování dané konstrukce v období ruské agrese vůči Ukrajině, což jistě je dobře definovatelné, ovšem samotného mne napadá, zdali autor počítá již s rokem 2014 a anexí Krymu, nebo až s válkou v roce 2022, jak při tomto dělení bude postupovat? Navíc, proč v extrémní době chce něco studovat? Nebude touto extremitou, výsledek přitažený za vlasy? Pole výzkumu bude na vybraných českých médiích. Nevím, zdali je to vhodné, resp. adekvátní výběr. Ptám se totiž prozaicky, nakolik česká média mohou tematizovat Západ, nakolik se identifikují se Západem, nakolik ony sami konstruují obraz či identitu Západu. Mají česká média vůbec tento přesah? Již název práce ve mne tedy vyvolává řadu pochybností. Je příliš složitý a nadhazuje příliš otázek.

Jistě bude především záležet na zpracování a obsahu práce, ale samotným tématem mne bakalářská práce příliš neoslovila, spíše zmátla.

II) Myšlenkové zpracování, invence (navržené hodnocení E)

Aspirant svou práci – kromě úvodu (s. 9) a závěru (s. 50-51) - rozložil do deseti klíčových kapitol. Prvních sedm počítá do teoretické části (s. 10-38), další tři do praktické části (s. 39-49). K celku přidává seznam literatury (s. 52-58), čítajících 33 tištěných monografií a 25 internetových zdrojů. Rovnou je třeba říci, že aspirant chybně předložil obsah práce, ve kterém neodpovídá paginace skutečnosti (viz dále). Struktura práce sice předkládá jakousi logickou následnost, ale v rozmanitosti témat se mi opětovně vybavuje, že téma je příliš velké pro bakalářskou práci.

Nyní podrobněji. Do teoretické části předkládá první až sedmou kapitolu. Je chybou, že autor teoretickou část vůbec tématicky neuvede, metodologicky neukotví. Čtenář tak nechápe, v čem spočívá teoretičnost této kapitoly.

V kapitole první (1. *Kořeny Západu, kořeny Evropy*, s. 10-14) autor předává základní vymezení tématu Evropy a Západu. Kapitola je myšlenkově velmi slabá, stylisticky klopýtá. Text je spíše esejí plnou otázek, než střídým analytickým dílem, tedy tím, co očekáváme od bakalářské práce. Přílišně se zde autor zaštiťuje katolickým myslitelem Realem, navíc jej chybně interpretuje. Chybí mi zde vyřešení otázky, co jsou „kořeny“ v rámci civilizačních celků, otázka „identity“ není uspokojivě vysvětlena, jen neúplně naznačena. Nepochopitelně sem přidává i otázku samotného Ruska a Ukrajiny, vč. jejich současných dějin (od r. 1991).

V kapitole druhé (2. *Západní identita jako odraz západní duše*, s. 15-18) se autor zabývá otázkou „evropské duše“. Sám již toto spojení zpochybňuji. Od textu jsem očekával, že mi autor nabídne vysvětlení, co je duše, ale to se nestalo. Natož pak propojení termínu duše s jistou společností, je úkol vyžadující vysvětlení. To se čtenáři nedostává. Celý výklad je tak postaven na vodě. Kapitola je opět myšlenkově velmi slabá, stylisticky klopýtá a pochopení některých vět je nadmíru obtížné. Text je opětovně esejí plnou otázek, než střídým analytickým dílem.

V kapitole třetí (3. *Křesťanské hodnoty*, s. 19-23) předkládá spornou otázku křesťanských hodnot. Nejprve vůbec nerozumím, proč o tom chce hovořit. Očekával jsem tedy jasné vysvětlení, *co je hodnota?, co je křesťanská hodnota?* Korunou je tvrzení, že křesťanské hodnoty jsou červeným majákem v každém člověku (sic!!!!!!), který se rozsvítí při porušování lidských práv! Text je naivní, ahistorický, křesťanskofilský! Autor zde také naivně hovoří proti myšlence, že by křesťané měli být pacifisté. Upřímně řečeno, to si snad nikdo nikdy nemohl myslet? Ovšem autora to dovádí k myšlenkám o teorii spravedlivé války (přičemž vůbec nerozlišuje *ius ad bellum*, od *ius in bello*), nehledě k absenci odůvodnění proč hovoří jen o křesťanské teorii. Ovšem místo, aby předložil klíčové myslitele (*John Colet, Erasmus Rotterdamský, Hugo Grotius*), hovoří jen o Gratianovi a Tomáši Akvinském. Následně hovoří o pravoslavné církvi a esejistickou – protože nevyargumentovanou – formou rozlišuje příčinu církevní podpory Putina: „*Samotná pravoslavná církev ovšem není špatnou odnoží křesťanské tradice, staví stejně tak na odkazu Ježíše Krista jako katolíci nebo protestanti. Problém nastává se současným mocnářským vedením.*“ (s. 22)

V kapitole čtvrté (4. *Národní stát*, s. 24-27) se autor pokouší o promýšlení tématu národního státu. Ovšem již první věta nás mate: „*V následující kapitole se budeme věnovat tomu, jak národní identita podpořila vznik národních států.*“ (s. 24) Tak o co v této kapitole půjde? O národní stát, jak hlásá název, nebo o aktivitě zatím nedefinované národní identity při vzniku národního státu? To přece není jedno a totéž! Celá kapitola je zkratkou s nesmírně důležitými termíny (národ, identita, občanství, státnost...) sepsanou opětovně nepřesnou esejistickou formou.

V kapitole páté (5. *Západní univerzalizmus*, s. 28-30) poprvé autor vysvětluje pojem. I když je to nedostatečné (univerzalizmus jako „*Univerzalizmus můžeme vnímat jako všeobecné stanovisko*“, s. 28?, spíše bych volil definici akcentující všezahrnující pohled, viz *Akademický slovník cizích slov*). Bohužel dosti zastřeně zde předkládá důležité psychologické pohledy – nadnárodní identita v rámci strachu z blízkého nepřítele (apod.), to jsou klíčové myšlenky, které mohly být akcentovány monotématicky. Mohl zde také nadhodit otázku „nároku/nárokovosti“ být členem nadnárodních organizací.

V kapitole šesté (6. *Lidská práva a demokracie*, s. 31-34) se aspirant pokouší hovořit o prolnutí otázky lidských práv a demokracie. Žel kapitola je zase nekonzistentní. Přestože je zřejmě zastánce iusnaturalismu, otázku lidských práv téměř kompletně staví na pozitivním právu. Ve zdejší poslední podkapitole se zabývá migranty a vztahu k nim. Zabývá se i protimuslimskou rétorikou vztaženou k útokům z r. 2001. Nerozumím vůbec, proč zde o tomto mluví.

V kapitole sedmé (7. *Hranice západu*, s. 35-38) se zabývá úzce otázkou Západu. Chybu učiní již na začátku, kdy v názvu užívá chybné označení *západ*. Čtenář by mohl očekávat téma západu Slunce, tedy aplikace astronomických a fyzikálních zákonů. Naštěstí se autor drží svého tématu,

i když opětovně velmi slabě argumentuje, předkládá nejasné termíny, vše v chybné esejistické formě s řadou anakolutů a jiných stylistických chyb. Zabývá se zde nepochopitelně širokým pohledem na Západ, vč. dějin NATO.

Do praktické části zařazuje osmou až desátou kapitolu. Konečně sem vkládá úvod do této praktické části. „...*nyní se na ni [na konstrukci západní identity, pozn. LdlVN] podíváme v konkrétní situaci rusko-ukrajinského konfliktu z pohledu vybraných českých médií. Vybrali jsme tři nosné zpravodaje jako reprezentativní vzorek české společenské a politické diskuse na příkladu pravicově zaměřeného Reflexu, dále pohled křesťanských demokratů ze zpravodajského serveru Forum24 a levicově zaměřeného Deníku Referendum. Budou nás zajímat tři hlavní body vývoje války na Ukrajině, jak se Západ stavěl k hrozícímu nebezpečí, když ruští vojáci prováděli cvičení blízko ukrajinských hranic, v dalším bodě rozebereme rétoriku Západu po napadení Ukrajiny Ruskem a v posledním bodě nás bude zajímat, jak se Západ staví k probíhajícímu konfliktu. V rámci českých médií budeme sledovat období před ruskou agresí, která začala 24. února 2022 do dubna téhož roku, takže analýza Západní identity v rámci rusko-ukrajinského bude vázaná na rozmezí mezi prvním únorem a posledním dubnem 2022.*“ Poměrně precizně předložený a definovaný vzorek k budoucímu bádání. Na úroveň bakalářské práce to jistě stačí, ale vybrat si pouze tři periodika, subjektivisticky (absentuje jakýkoliv důkaz) je identifikovat s levicovým, pravicovým či křesťansko-demokratickým názorem je velmi diskutabilní a metodologicky velmi chabé, ba chybné. Ovšem i zde bude záležet na zručnosti analýzy.

V kapitole osmé (8. Západní stanovisko k hrozbě vpádu ruského vojáka na Ukrajinu, s. 39-42) kapitole se autor snaží hovořit o západním stanovisku, ještě před konfliktem. Nepochopitelně sem zařazuje i kremelskou rétoriku. Z úvodu do kapitoly není zřejmé vůbec nic. Je mi záhadou, proč autor vůbec nezmiňuje variantu, o které často hovoří např. papež František, že NATO válku vyprovokovalo. Samozřejmě, že zde nejde o hypotetickou bezprostřední příčinu, ale o možnou řadu sekundárních příčin a rozpínavosti NATO, které z logiky věci není neutrální, ani objektivní. Čím NATO nijak nekritizují, jen mi v bakalářské práci chybí tato hypotetická varianta, která by tím ukázala vyváženost soudů ohledně Ruska. Z celé kapitoly – a mohu říci celé praktické části - mi není zřejmé, zdali autor analyzuje tři periodika, nebo pokračuje ve svém výkladu! Již jen tato nejasnost, která zúžila pochopení, je snad jen nechtěnou chybou autora.

V kapitole deváté (9. Rétorika Západu po napadení Ukrajiny Ruskem, s. 42-46) se autor podobně nešťastným způsobem zabývá rétorikou Západu po napadení Ukrajiny. Svěťe div se, v podkapitole 9.3. se hovoří o rétorice Ruska! Proč? Vždyť devátá kapitola má být věnována rétorice Západu, nebo ne? Tedy opětovně nerozumím struktuře práce, názvům, obsahu! Navíc má být celá praktická část postavena na analýze článků tří periodik – tak jak jsem to pochopil - a teprve na s. 46 je v hlavním textu název *Deník referendum* a *Forum24*, nepochopitelně bez jakéhokoliv nástinu analýzy, či analytické závěru.

V kapitole poslední tedy desáté (10. Postoj Západu k probíhajícímu konfliktu, s. 46-49 /chybně 47!!!) by mělo jít o postoj Západu ke konfliktu. K obsahu se vážen vše předchozí, tedy esejistickou formou, bez jasných odkazů a jasné analytické práce řada esejistických floskul. Mate zde i chybná paginace, kdy se dvakrát objevuje s. 47.

Závěr pouze shrnuje autorovy závěry. Opakuji, shrnuje autorovy závěry na téma Rusko a Ukrajina, potažmo jeho pohled na Západ. V závěru se čtenář nedozví nic z analýzy českých periodik, žádné statistiky, analýzu názvů, apod....

Myšlenkově je práce opravdu velmi slabá, v řadě míst bych komentoval každou větu. Nepomáhá tomu, ani velmi slabá stylistika, která leckdy dobrou myšlenku zahalí do věty beze smyslu, nebo použití zavádějícího termínu, nebo vyšínutí z vazby (tzv. anakolut). Za všechny prazvláštní myšlenkové formulace a konstrukty vyberu opravdu jen některé:

s. 9: „*Západ se stal světovým fenoménem, přestože jeho vymezení je poněkud problematické.*“ – Jak stal?

s. 9: „Západ je společenství rozmanitých národů mající podobný názor na člověka, svět kolem nás a vedení státu.“ – to snad ne.... Proč pan kolega nejde do renomovaných slovníků, aby definoval Západ.

s. 9: „V teoretické části bakalářské práce se budeme věnovat definici Západu, porozumění principům vyvěrajícím z historie společenství, jež byly horlivě tvořeny už od dob antického Řecka demokratickým smýšlením přes křesťanský obraz člověka k podobě Boží.“ – podoba Boží, co ta má společného s teorií identity Západu?????

s. 11: „Kulturní dědictví Evropy se do nás samotných otiskuje ze dvou hlavních zdrojů – jednak z řecké filosofie, jednak z židovsko-křesťanské nauky.“ – i samotný Reale mluví o více kořenech Evropy, nikoliv jen o dvou!!! Já sám s Realem nesouhlasím, protože zásadně vnímám, že Evropa má i islámské kořeny (viz myšlenky M. Jevolella)

s. 11: „Každý člověk se stává osobou mající nepodmíněnou, neodcizitelnou důstojnost vycházející z bezmezné lásky Boha k člověku, ukazující se na příběhu obětování Ježíše Krista.“ – z kontextu vyplývá, že by toto měl být odkaz na řeckou kulturu??

s. 12: „Společenství nevzniká na abstraktních konceptech konkrétních smluv a zákonů, ale je odrazem duchovních základů daného regionu.“ – opět s tím nesouhlasím, sice odkazujete na Realeho, ale nesouhlasím. Co je duchovní základ regionu? Co teorie společenské smlouvy?

s. 13: „Kremelská diktatura požaduje krom úplné denacifikace také odevpropštění.“ – termín denacifikace je sice vysvětlen, oproti termínu odevpropštění! Ale chybí mi tu jasné důkazy, této kremelské rétoriky!

s. 15: „Začneme opět stručným vymezením pojmů. Pokud by západní identita byla odrazem západní duše, muselo by platit, že vnitřní vědomí Evropanů, jež se projevuje chováním, rozhodováním či kalkulováním, jasně definuje to, kým jsou, což v důsledku není tak lehce analyzovatelné.“ – nerozumím pojmu „západní duše“, co je vlastně duše, existuje v antropologii vlastně duše? (viz otázky přírodovědy a F. Crick) Neuspokojivé je autorovo vymezení ze s. 16 „Lidská duše se stává transcendentní entitou, jež se vztahuje k něčemu vyššímu.“ – autor zde přílišně vychází z křesťanského backgroundu, ale chybně jej aplikuje. Co je entita? Co je transcendentnost? Ani není uspokojujivá parafráze Havla na s. 17: „Duše je naším nitrem, vnitřním vědomím, konsenzem naší mysli.“

s. 17: „Jsme přesně takoví, jaké nás profiluje společnost.“ – tedy nejsme svobodní? Existuje kulturní a sociální determinus?

s. 17: „Naše identita je parazit hledající nevhodnějšího hostitele, kterým se stává jakýkoliv světonázor, což je její obrovský problém, protože člověk do své identity může obsáhnout cokoliv.“ - ????? naše identita je parazit?

s. 19: „Do konstrukce západní identity nemůžeme zapomenout zahrnout křesťanské hodnoty, které se v každém z nás pravděpodobně rozsvítí jako červený maják, upozorňující na jakékoli lidské bezpráví, ať už je nazýváno vojenskou operací proti nacionalismu či eticky neospravedlnitelným vojenským aktem, popírajícím suverenitu napadeného státu.“ – (a) křesťanské hodnoty jsou tedy společné všem lidem, i nekřesťanům? (b) opravdu křesťané bojují proti lidskému bezpráví? Co LGBT? Co hnutí Pro Life? Co ruské pravoslaví?

s. 19: „Každý člověk se stal účelem sám o sobě, a proto by neměl být redukován na prostředek k našemu vlastnímu cíli, nebo dokonce jako něčí majetek.“ – to je myšlenka až Kantova (jistě jde o interpretaci jeho pojetí křesťanství), ale vskutku nejde o primárně křesťanský výrok, ale explicitně výrok Kantův!

s. 19: „Křesťanství do identity evropského člověka zakořeňuje svobodu a již zmíněnou lásku.“ – s odkazem na Pickarda a jeho Hitler v nás. Rád bych se však autora zeptal co je láska? Jak se v dějinách naplňovala v rámci křesťanských říší? Inkvizicí? Náboženskými válkami? Naivní věta!

s. 23: „Žádnou nápravu ovšem nemůžeme provádět tanky, které jsou ospravedlňovány zkorumpovaným patriarchou jako záměr boží.“ – argumentaci nerozumím, ptám se cynicky, ale (a) proč nemohu dělat nápravu tankem? (b) kde autor předává důkazy, že patriarcha je

zkorumpovaný?, (c) kde autor předává důkazy, že užití tanků je ospravedlněno jako záměr boží, (d) kde autor předává důkazy, že nemohu užití tanků ospravedlnit jako záměr boží?

s. 25: „Člověk, který přišel z malé dědiny za prací do továrního města, se najednou ocitl sám, a proto potřeboval nový koncept příbuzenství v podobě občanství.“ – člověk asi opravdu nepotřeboval občanství. Termín občanství vzniká z jiného popudu.

s. 28: „Dnes jsme svědky ale úpadku jeho [tj. Západu, pozn. LdlVN] mezinárodního postavení.“ – kde jsou autorovy odkazy o tomto vnímání úpadku?

s. 31: „Pokud bychom měli nalézt věci, kterými se Západ identifikuje, odpověď bude demokracie a dodržování lidských práv. Evropan vyznává demokracii a ztotožňuje se s jejími zásadám.“ – (a) je problematické pronést, že Západ se shoduje na demokracii a lidských právech! Již jen LBGT, Polsko a interupce....; (b) sloveso „vyznávat“ je sémanticky spojeno s vírou! A demokracie není víra!

s. 32: „Pozitivní právo v našem případě je důsledkem toho přirozeného.“ *iusnaturalistický* princip je třeba podpořit argumentem; nemalá část právníků jsou tohoto zastánci *iuspozitivistického* pohledu.

s. 33: „Na základě lidských práv Evropan nejspíše okamžitě odsoudí ruskou agresi na Ukrajině, jednak z pohledu Ukrajiny podpořené 5. článkem z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, prosazující právo na svobodu a osobní bezpečnost, avšak i z pohledu Rusů jde o jasné porušení lidských práv tentokrát deklarované hlavně 1. článkem „O povinnosti respektovat lidská práva“ nebo i 10. článkem „O svobodném projevu,“ který byl Rusům odepřen hned po ruské invazi na ukrajinské území. Rétorika Kremlu se stává absolutní pravdou.“ – (a) opravdu každý – každý – každý Evropan a Evropanka odsoudí ruskou agresi???? (b) nerozumím autorově sledu argumentům; těch argumentačních zakopnutí je zde řada; (c) opět se rétoricky ptám, kolik autor musel napsat seminárních prací, a z kolika z nich se poučil jak má argumentovat.

s. 35: „Nyní neberme v potaz jasnou geografickou hranici rozdělující Eurasii pohořím Ural, řekou Volhou a Kaspickým mořem.“ – tato hranice vůbec není jasná! Hranice je zpochybňována téměř po celé délce, nejde jen o Ural (zdali je hranice za pohořím, tedy na Východě, nebo na vrcholu, ale i např. zařazení Kavkazu do Evropy, zda ano či ne (viz [Evropa – Wikipedie \(wikipedia.org\)](http://Evropa - Wikipedie (wikipedia.org)))

s. 35: „Především země v rámci EU můžeme považovat za právoplatné dědice západní identity, jaké kulturní hranice se nastolily po rozpadu Sovětského svazu.“ – (a) Jak souvisí dědicové západní identity s hranicemi SSSR? (b) Rozpad SSSR uskutečnil západní identitu?

s. 35: „Historická zkušenost se západním křesťanstvím sehrála velkou roli po pádu železné opony, jelikož se stala základním kritériem přijetí nových členů do Evropské unie z východního bloku, a proto na základě západní identifikace se západoevropským křesťanstvím měly přednost hlavně střeoevropské státy, jež jsou považovány historicky za kulturně západní, protože stojí na základech západního křesťanství.“ – tedy klíčem byla příslušnost k západokřesťanské formě křesťanství? A co to je ta západokřesťanská forma? Je to římský katolicismus, nebo protestantismus?

s. 40: „Proto možná sama loajálnost k ruské identitě pramení z uzavřeného světa majícího jen jednu názorovou linii. Kdo ví, jak by vypadala ruská společnost, kdyby si mohla zažít jeden den v západním světě.“ – nepodbžené tvrzení. Druhá věta je pak neuvěřitelně západocentrická a de facto egoistická, tedy opětovně naivní.

s. 41: „Již samotný fakt toho, že se prezident přes 23 let střídal ve vrcholné politice buď jako prezident, nebo předseda vlády Ruské federace, je samo o sobě alarmující důkaz nesvobody volebního systému a autokracie.“ – to není důkaz ničeho, natož pak alarmující. Vše máte řešit analýzou ústavy a jejich ústavních změn přijatou poslanci ruské dumy! Tam se ukazuje, jak funguje nebo nefunguje demokracie. Zdali změny jsou zřejmé nebo pro-demokratické. Zdali volby jsou demokratické, nebo zkorumpované.

s. 42: „Prezident ruské federace V. Putin je bývalým důstojníkem komunistického tajné služby – Výboru státní bezpečnosti, KGB (Комитет государственной безопасности) – ve svém vedení státu má k demokracii velmi daleko, ale přesto mu to vychází a dokázal ruskou společnost sjednotit

a během dvaceti let dosáhnout určitého ekonomického vzestupu.“ – autor nepředává ani jeden důkaz, že by Putin „měl k demokracii daleko“! Takto silné tvrzení je třeba podložit! Jasně, že to je evidentní a nemám nic proti obsahu této věty, ale jsme na půdě vysoké školy a na závěrečné práci máme ukázat naši věcnost a odpornost!

s. 42: *„Ve skutečnosti v 90. letech 20. století pomocí ruského organizovaného zločinu rozkradl státní majek a stal se tehdy nejbohatším Rusem, s čím souvisela obrovská moc a poté monopol ve státním rozhodování, se kterým souvisí i Putinova největší slabina.“* – opětovně dehonestující konstatace, bez jakéhokoliv důkazu

s. 42: *„Zůstává otázkou času, kdy si to ruský lid uvědom.“* – takže existuje historický determinismus? Nemá cenu bojovat za svobodu?

s. 42-43: *„Odpovědnost nese nejednotný Západ, nevytvářející neochvějně hranice svobodného světa. Mezinárodní vliv Západu upadá oproti asijské svévoli supervelmocí v čele s ekonomickým gigantem Čínou a Indií, mající s lidovou republikou obrovský lidský potenciál.“* – zase ta argumentační neschopnost! Sláva Aristotelovi, hanba Veckovi (rétorický šprým)! Tak na kom je bedro zodpovědnosti: na Západu, nebo na asijských gigantech?

s. 43: *„Statistika za rok 2020 ukazuje, že příjmy pouze z fosilních paliv hravě uhradí výdaje ruské armády činící přibližně 61 miliard dolarů.“* – kde je zdroj těchto čísel a statistik?

s. 43: *„Za míru pokrytectví si může Západ před zbytkem světa sám častým dehonestováním svých vlastních principů, pokud západní demokracie nezmění svou mentalitu primárně zaměřenou na obchod, nemůže čekat respekt.“* – zde se autor stylizuje do novinářské parentetické výzvy; nemá však být bakalářská práce spíše a pouze popisná a věcná?

s. 45: *„Historie nám mnohokrát ukázala, že opakovaná lež se stává pravdou.“* – cynicky kontruji: mne osobně žádná historie nikdy nic neukázala!

s. 45: *„Středoevropské státy, patřící dříve k Sovětskému svazu si zažily na vlastní kůži běsnění sovětských vojáků, které nemělo žádné hranice. Hrůzná zkušenost postsovětským Středoevropanům prokazuje o mnoho kritičtější přístup k ruskému režimu, který se v čele s Putinem tolika neodlišuje sovětskému monstru – světu, v němž silnější ovládá slabšího.“* – jak mi autor odpoví na příklad Maďarska? Již v r. 1956 zde došlo k sovětizaci. A nyní? Jaké pro to má vysvětlení? Nebo i u nás, prezident V. Klaus, či M. Zeman byli velmi silně vázány na Rusko – proč když jsou z ČR?

s. 46: *„Západ nechce eskalovat situaci s rizikem použití atomové síly ruským režimem, se kterým by kremelská karikatura Hitlera překročila Adolfův stín.“* – tato věta se opravdu nehodí do bakalářské práce, chybí věcnost!

s. 47: *„Ruskou bezmoc proti Západu využije [Čína, pozn. LdlVN] jako vhodnou partii s nerostným věnem, jež po získání světové dominance odhodí jako nepotřebnou milenkou.“* – opět věta vhodná do novin, nikoliv do bakalářské práce.

s. 48: *„...válka se neodehrává pouze na ukrajinském území, ale napříč celým online světem...“* – co tím má autor na mysli, proč to nedokáže? Stačily by převzít výsledky statistických údajů z mediálního či online světa.

s. 48: *„České média nám poskytují vysvětlení, proč Putin používá neustále kategorizovaní Ukrajinců jako nacistů, jež je třeba denacifikovat.“* – jaká česká média? Kdyby alespoň cíleně hovořil o svých třech periodikách, ale v textu o nich takřka nemluví, natož pak zde.

s. 50: *„Západ vyvěrá ze starořecké tradice, která člověka naučila myslet jinak, nepřemýšlet jen o praktickém využití věcí kolem sebe – stali jsme se tvůrci vlastní činnosti na základě našeho rozumu.“* – (a) člověk, který nepřemýšlí o praktickém využití věcí kolem sebe, je tvůrcem vlastní činnosti? (b) rozum nemá nic společného s přemýšlením o praktickém využití věcí kolem sebe?

s. 51: *„Česká média Západ vykonstruovala v bezprostřední situaci jako jednotný, avšak postrádající odvahu říct agresorovi výslovně ne, v bakalářské práci jsme docílili konstrukce určité vrstvy západní identity na konkrétním příkladu ruské agrese na Ukrajinu, přesto ji nedokážeme nijak univerzálně definovat.“* – kde je autorova analýza, jak česká média vykonstruovala Západ?

s. 51: „*Západ nebojuje proti obyčejným Rusům nebo proti ruské kultuře.*“ – a jak mi autor vysvětlí zákaz Čajkovského v řadě oper světa, přerušení tisku Puškina, odmítnutí badatelských cest z Ruska na Západ?

Souhrnně: myšlenkově je práce velmi slabá, a rozhodně ji neprospívá zoufalá stylistika.

III) Metoda práce (navržené hodnocení E)

Metodologicky je práce opětovně velmi slabá.

Metoda je předložena přesněji pro praktickou část („*metody sondy analýzu vybraných českých medií, zastupující levicové vnímání Deníku Referendum, pravicové podání Reflexu a středobodem bude Forum24. Na základě sondy jednotlivých internetových článků, popisující ruskou agresí na Ukrajině, budeme sledovat v ohraničeném období vývoj postoje Západu k bezprostřednímu problému, v němž nahlédneme do třech analyzovatelných částí. První částí bude období zhruba měsíc před konfliktem, poté situace hned po napadení a třetí následná rétorika západních států k pokračující válce*“, s. 9).

Metodologie teoretické části není vůbec zmíněna. Snad jen letným odkazem na s. 39: „*Konstrukci západní identity jsme rozpracovali v teoretické části...*“. Nebo věta „*V teoretické části bakalářské práce se budeme věnovat definici Západu, porozumění principům vyvěrajícím z historie společenství, jež byly horlivě tvořeny už od dob antického Řecka demokratickým smýšlením přes křesťanský obraz člověka k podobě Boží.*“ Tedy autorovi půjde o definování a porozumění? To nejsou adekvátní vědecké postupy v humanitních vědách.

Obecně je s podivem, že teoretická část není podložena. Praktická část se zase stylem výkladu nijak neliší od části první. Chybí jakékoliv analýzy, tabulky, počty studovaných článků, měřítko, podle kterých články byly vybírány, potvrzení pravého a levého, či křesťansko-demokratického profilu toho kterého ze studovaných periodik.

Souhrnně: metodologicky je práce neuchopená, matoucí, nejasná.

IV) Formální zpracování práce (navržené hodnocení D)

Již jsem označil, aspirant chybně předložil obsah práce, ve kterém neodpovídá paginace skutečnosti. Nyní konkrétněji. Chybná paginace je po stranách 47-48, kdy následuje opět strana 47! Absentuje strana 52, 54 a 56, dvakrát je ze strana 53! To jsou naprosto hrubé chyby! Vůbec nerozumím, jak k tomu mohlo dojít. Zřejmě autor paginace vkládal sám a neutil jednoduché funkce - vložit číslo stránky.

Práce je též graficky slabá. Vedle chybějících teček za řadovou číslovkou v názvu kapitol, je chybně jiný formát písma názvů, případně jiné formátování řádkování u těchto názvu kapitol a podkapitol.

Dále pak nerozumím, proč tištěné a internetové zdroje jsou v obsahu označeny 10.3 a 10.4, proč ne logicky: 1., 2., případně A), B), případně 11.1., 11.2. Navíc mezi 10. kapitolou a přehledem literatury je nečíslovaný Závěr. Tedy ideální by bylo nečíslovat ani soupis literatury!

V názvu 7. kapitoly je chybně západ, místo Západ.

Na s. 13 a 14 jsou dva formáty písma v hlavním textu (zřejmě Cambria a New Times Roman)!

V celé práci je nejasně poslední odstavec na stránce, případně první na stránce další, nezformátován do bloku, ale končí, resp. začíná, odsazeně od kraje řádku (s. 10, 15-16, 31-32, 39, 42, 44-45, 50).

Poznámky pod čarou jsou v pořádku. Jen bych nekládal ISBN resp. ISSN každé monografii resp. periodika, to není zvykem.

Z formálních hledisek je tedy práce velmi odbytá!

V) Stylistické a gramatické zpracování práce (navržené hodnocení E)

Stylistická a gramatická stránka práce je podprůměrná. Náročnost tématu měl být vyvážen lehkostí stylistiky. Autor předkládá velmi složitá souvětí - na tři čtyři pět řádků -, ve kterých

nechtěně spadne do anakolutů (vyšínutí z vazby). Čtenář se tím více ztrácí ve smyslu původního sdělení na počátku souvětí. Také se autor často nevyhne hrubým překlepům, chybným pádům... Za všechny nejasnosti zmiňuji následující:

s. 9: „Podle Samuela Huntingtona lidstvo čeká **střed** civilizací.“ – **střet!!!!** Podobně s. 30: „**Střety** se západním světem predikoval již Samuel P. Huntington ve své knize **Střed** civilizací.“

s. 11: „Dnešní Evropa můžeme vnímat jako pospolitý celek, který v rámci různých prvků je schopen historicky nevídaného politicko-ekonomického společenství, jež odráží fakt, že Evropani kromě společného světadílu sdílí i hodnotovou paletu postojů k otázkám týkající se celé planety.“ – anakolut!

s. 15: „Evropa není primárně definována svou geografí, jelikož zeměpisné hranice mohou být často mlhavé a historicky proměnlivé, ale tím, co určuje její jedinečnost.“ – naprosto nerozumím sdělení

s. 17: „Identita **přestavuje** určité ztotožnění se s určitým názorem, **hlásnou pravdou** či ideologií.“ – (a) přestavuje nebo představuje? (b) hlásnou pravdou? Co to je?

s. 21: „Použijeme-li si **Gratiánovi** principy pro oprávněnost ruské vojenské intervence, narazíme hned v několika bodech.“ – Gratián, tedy Gratiánovy

s. 22: „V současné době je hlavní **postavičkou** pokrytecké zkorumpované pravoslavné církve moskevský patriarcha Kirill, vlastním jménem Vladimir Michajlovič Gund'ajev.“ – aprioristické užití zesměšňujícího termínu „postavička“; to nemá být součástí bakalářské práce!

s. 25: „Ovšem praktickému využití národní identity předcházela teorie, podhoubí nacionalismu stvořila už Velká francouzská revoluce a němečtí **preromantisté a romanisté**, což nás přivádí k jedné ze základních otázek nacionalismu a to je, co je jeho hlavním úkolem – snaha vymezit se vůči někomu, najít jedinečnost svého vlastního národ.“ – snad preromantici/preromantisté a romantici?

s. 28: „Pojetí Západu se odráží ve dvou hlavních zrcadlech – první nám ukazuje to, jak se vidí Západ sám, druhé nám odkrývá skutečnost, jak ho vidí všichni ostatní, což nás přivádí k otázce západního univerzalizmu.“ – vůbec nerozumím tomuto sdělení

s. 28: „Příkladem je problematika vyzbrojování a válčení na Blízkém východě – západní civilizace jinak hledí na **problematiku hromadného ničení** v rámci Iránu a Iráku, jinak v případě vyzbrojování Izraele.“ – problematika hromadného ničení, co to je za problematiku?

s. 31: „Takzvaná vláda lidu se stává pro Evropu nejlepší **vyšlechtěnou** politickou formou správy státu, jíž vykryštovala sama historie.“ – vyšlechtěnou?

s. 32: „Sama ruská agrese má v určitých bodech svého počínání jasné hledisko překročení lidskosti jako například cílené odpalování civilních objektů nebo napadení ukrajinské jaderné elektrárny...“ Nerozumím autorovu sdělení, jde mu o to, že ruské útoky jsou implicitě protilidské, nebo náš pohled na tyto útoky je teprve definuje, jako protilidské?

s. 36: „Snaha odlišit se vlastní kulturou vyvrcholila rozpadem Rakouska-Uherska na konci první světové války, kdy z abstraktního vymezení mohl vzniknout nový konkrétní stát (Československo, Rakousko, Maďarsko, Království SHS atd.).“ – co je Království SHS?

s. 36: „Jizvy železné opony zanechaly hrubý přechod mezi **západem a východem**, takže je snazší koukat na Středoevropany optikou východu, protože změna pohledu by znamenala hlubší studium lidí vně středoevropského celku.“ – Západ a Východ

s. 39: „Sondou do českých médií zjistíme, že necelý měsíc před překročením ruského vojska ukrajinských hranic, že Západ počítal s možností útoku, **nicméně** nemohl s jistotou předvídat, zda k němu opravdu dojde, **jelikož** důkazů popírající vyloženě otevřený válečný konflikt byla spousta.“ – nepochopitelné, proč autor užívá spojky **jelikož**? To významu složitého souvětí rozhodně nepomáhá, spíše to čtenáře totálně mate.

s. 42: „Geopolitické rozložení světa se ve vteřině proměnilo a nás nyní bude zajímat stanovisko Západu, jak naloží s ruským medvědem.“ – (a) opravdu ve vteřině? Nejsme v novinách; (b) nazvat Ruskou federaci medvědem je vhodná forma do eseje, ale ne do bakalářské práce

s. 42: „*Jak je možné ve 21. století číst o napadení suverénního stát, navíc na území Evropy.*“ – státu

s. 47-48: „*Koncept národa a pojetí národní identity představuje instrument ideologií střetávajících se v rámci světových krizí, přesto v aktuálním dění působí jako kamenná destička vedle smartphonu, západní občané předvedli obrovskou míru solidarity ukrajinským válečným uprchlíkům, kteří potřebovaly jejich okamžitou pomoc, Evropa se nezdráhala uskromnit ve svých domovech a sdílet je s ukrajinskými matkami a dětmi prchajícími před hrůzou války, kromě vojenského arsenálu Západ Ukrajině nabídl obrovskou finanční pomoc, jež byla z velké míry řízena nestátními podniky a soukromími osobami, nicméně jsme svědky opadnutí prvotní vlny solidarity, která se jednak projevuje táhnoucím se konfliktem bez vidiny řešení, tak mírou dezinformací obhajující jednu nebo druhou stranu.*“ – toto není český jazyk, kdyby byla konstrukce alespoň germanismem, ale těch sloves je tu mnohem více a poseté snad ve všech řádcích! Sémanticky naprosto nulová hodnota této věty.

s. 50: „*Huntingtonovým civilizačním rozdělením jsme zjistili, že identita má tendenci rozšiřování z psychologického hlediska ochranu sebe sama, jelikož vnímání většího celku nám poskytne pocit bezpečí.*“ – Huntington mluví o pocitu bezpečí?

Z hlediska stylistiky a gramatiky je práce také odbytá! Opětovně se ptám, kolik referátů a seminárních prací měl student napsat na KKNS? Kolik mu jich bylo přesně okomentováno a vráceno k přepracování, dle jasných kritérií? Kolik autor čte v průměru knih ročně? Kolik autor čten v průměru článků z odborných periodik ročně?

Souhrnné hodnocení:

Předkládaná bakalářská práce je po obsahově i formální stránce naprosto zoufalá. Práci považuji hodnou přepracování.

Po formální stránce snad ve všech ohledech.

Po obsahové stránce doporučuji vyjasnit metodologii, zásadněji komunikovat s vedoucím práce, a jasně rozlišit teoretickou a praktickou část.

Ovšem protože autora aspiranta znám osobně a vím, že je poctivý dřív, tak mi k obhájení této práce postačí jasná a metodologicky čistá odpověď na úvodní otázku, kterou jsem již předeslal.

V Uhlířských Janovicích
Dne 9. 8. 2023

Lukáš de la Vega Nosek